

rigt meget tvivlsomt, og jeg skal vistnok ikke være den; der skal træde Vedkommendes Ret for nær, naar det findes, at Jorden hører ind under Fæsteforholdet; Vedkommende kan naturligvis ogsaa søge deres Ret hos Domslovene; men den Lære, at alle Jordlodder over 1 Td. Hartkorn høre under Fæstetvangen, kan jeg ikke vedfende mig; thi, saavidt jeg veed, er det Bøndergaardene heri Landet, som ere Fæstetvangen undergivne. Jeg har tidligere ogsaa antaget, at det Baand paahvilede ethvert bebygget Sted med over 1 Td. ufrit Hartkorns Tilliggende som en Gaard; men jeg troer, at en Høiesteretsdom skal have udtalt sig for det Modsatte, idet endog Steder med større Tilliggende ere blevne anseete for Huse, men det er i ethvert Fald tvivlsomt, om disse Bisby Lodder i det Hele taget kunne anses for at være bebyggede Bønderjorder og som saadanne Bøndersteder, der bør bortfæstes. Den ærede Ordfører udtrykte sig ikke ganske correct, naar han sagde, at disse Lodder ligge nær hinanden; thi Enges og Flengmarkerne ligge paa den vestlige Side af Roeskilde By henimod Lethraborg og derimod ligge de Bisby Jorder paa den modsatte Side af Roeskilde Bymark henimod Bindinge. Imidlertid ligge de begge lige op til Roeskilde Kjøbstadsjorder, og here under Domkirke-Sognet. Det, der desuagtet taler for, at Bisbyjorderne maatte være Fæstetvang undergivne, og det, som i alt Fald efter min Mening kunde gøre Ministeriet tilbøieligt til at behandle disse Fæstesteder med større Hensyn til Fæstelovgivningingen og muligt endog at indrømme dem, at gaae ind under denne Lov efter en nærmere Undersøgelse, det er at de udgjøre en nedlagt Bondebyes Jorder, og det mener jeg er et Hoved-Datum, hvorpaa det kommer an ved denne Sags Bedømmelse. Jeg skulde iøvrigt ikke have opholdt mig saa længe ved dette Forhold, naar jeg ikke paa den ene Side fra en tidligere Stilling som Uni-

versitetetsqvæstor meget nøie kjendte det, og det paa den anden Side blev benyttet til et Angreb til at characterisere Cultusministeriets Beskyttelse af Godset, som jeg paa ingen Maade kan finde bespøiet.

B. Christensen: Jeg finder nogen Anledning til at gjøre en Forvaring mod et Par Uttringer, den ærede Cultusminister har fremført; det har nemlig forekommet mig baade urigtigt og betænkeligt at ville argumentere fra den Betragtning, at visse Steder ikke vare indbefattede i de kongelige Resolutioner, der have givet særdeles Løfte om mild Behandling af Fæstegodset; thi som bekendt gjælder det langtfra ikke om alt det Fæstegods paa Dømainerne, der allerede i dette Dieblik er decreteret at skulle gaae over til Selveiendom, og det vil vel heller ikke gjælde om endeel af det Fæstegods, der omhandles i denne Lov. Jeg troer, man skal vogte sig for at fremhæve de Betragtninger alt for meget; thi jeg troer, det har viist sig, at det leder ind paa lidet nyttige, maaskee endog skadelige Anstuelser. Den anden Bemærkning, jeg vilde tillade mig at gjøre, var, at den ærede Minister, maaskee blot ved en Feiltagelse, har sagt, at der var faldet Høiesteretsdom for, at Steder over een Tønde Hartkorn endnu ikke derfor vare Fæsteforpligtelsen undergivne; det er kun en Lands-overrettsdom, der er falden, og den er neppe appelleret til Høiesteret. Den tredie Bemærkning, jeg finder mig foranlediget til at gjøre, er med Hensyn til den ærede Ministers Udtalelse i Anledning af et Andragende, som han omtalte at have modtaget igaar fra visse Fæstere af de saakaldte Clara-Hjerdinger ved Roeskilde. Jeg troer nemlig, at det er ganske begribeligt, at disse Fæstere i et Dieblik som dette have troet at burde udbede sig Ministeriets Opmærksomhed for det Spørgsmaal, om deres Stilling dog ikke var en saadan, at de kunde drages ind under Loven.